

Bratislava 26. 3. 2019

TLAČOVÁ SPRÁVA

Zamestnávateľia žiadajú zásadnú podporu technického a prírodovedného vzdelávania, povinnú výuku angličtiny, ako aj povinnú maturitu z matematiky

Masívny nástup inovácií a technologických trendov vo svete nabral nezastaviteľný trend, na ktorý musí zodpovedne reagovať aj Slovensko. Zamestnávateľské organizácie sa preto rozhodli podpísať pod Jednotný postoj zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu-vývoja-inovácií v Slovenskej republike. Bez zásadných zmien nebude možné v budúcnosti dosiahnuť úspešný a konkurencieschopný rozvoj slovenskej ekonomiky. Pomyselná kontrolka by nám mala svietiť o to silnejšie, že Slovensko je priemyselná krajina.

Cieľom jednotného stanoviska nie je kritizovať, ale jasne pomenovať najväčšie nedostatky a priniesť konštruktívne návrhy na fungujúce riešenia. Slovensko potrebuje štátnu politiku pre oblasť VVI minimálne do roku 2030 a posilnenie spolupráce akademických, vedeckých a výskumných inštitúcií s podnikateľským sektorom.

Veľkú pozornosť je už dnes potrebné venovať najmä rozvoju ľudských zdrojov a vzdelávaniu. Záujem o štúdium humanitných smerov v súčasnosti výrazne prevyšuje záujem študentov o technické smery. Je preto nevyhnutné realizovať výraznú reformu školstva s cieľom reagovať na potreby trhu práce a trendy vo svete. Zamestnávateľia žiadajú zásadnú podporu technického a prírodovedného vzdelávania, žiadajú opätovne zaviesť povinnú výuku angličtiny, zavedenie výuky druhého povinne voliteľného jazyka, ako aj povinnú maturitu z matematiky.

Podporu potrebujeme zacieliť aj na mladých výskumno-vývojových pracovníkov, a to formou superodpočtu vo výške 250 % mzdových nákladov na pracovníka do 35 rokov (v trvaní 3 roky/pracovník) a zavedením systému podnikových štipendií pre študentov stredných a vysokých škôl.

Ďalším dôležitým aspektom pre fungujúcu oblasť VVI je dostupnosť kapitálu a vyvážená štátna podpora. Pre porovnanie, investície do VVI v roku 2016 predstavovali v krajinách OECD 2,349 % HDP. Podiel Slovenska dosiahol len 0,790 % HDP. Podnikateľský sektor apeluje na vytvorenie reálnej databázy technickej infraštruktúry na Slovensku tak, aby existujúce vybavenie bolo dostupné nielen vedecko-výskumným pracoviskám, ale aj firmám. Tie v súčasnosti nemôžu využívať infraštruktúru obstaranú z prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov. Zmena by priniesla jej efektívnejšie využívanie a zabránenie duplicitným nákupom.

Stanovisko obsahuje niekoľko strednodobých i krátkodobých opatrení. Predstavitelia zamestnávateľských organizácií odovzdali dokument zástupcom vlády na zasadnutí Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie vo štvrtok 21. 3. 2019. Návrhy krátkodobých opatrení Rada zaradila do svojho uznesenia. Sú realizovateľné ešte v tomto volebnom období, respektíve do konca roka 2019. Ministerstvu školstva Rada odporúča zabezpečiť rozvoj profesijne orientovaných bakalárov v súlade s potrebami trhu práce, ponechať v štátnom vzdelávacom programe povinnú výučbu angličtiny a zapracovať povinnú maturitu z matematiky s cieľom zvýšenia kvality prípravy mladej generácie. Reálnejším je i zvýšenie normatívu na študenta technických a prírodovedných odborov univerzít minimálne o 25 %. Z agendy rezortu financií sa do uznesenia dostalo odporúčanie na zvýšenie superodpočtu výdavkov na vedu zo 100 na 200 %.